

Patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro
2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Širvintų rajono savivaldybės tarybos
2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. 1-69

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. BENDROJI INFORMACIJA

Lietuvoje vykstant socialiniams ir ekonominiams pokyčiams, nuolat kyla socialinių problemų, kurioms spręsti reikia vis daugiau finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Didėjantis poreikis neretai viršija turimus išteklius, todėl būtina ieškoti efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo būdų. Reikia vis daugiau dėmesio skirti planuojant socialines paslaugas bei nustatant prioritetus. Labai svarbu planuoti paslaugų rūšis, nustatyti prioritetingas socialinių paslaugų plėtros kryptis bendruomenėse, teikti žmonėms paslaugas, kurios jiems yra reikalingiausios, tinkamiausios ir ekonomiškiausios. Reikia nuolat stebėti, tirti ir analizuoti esamą padėtį, vykdyti apklausas ir tyrimus, bendradarbiauti su įvairių institucijų atstovais ir rajono gyventojais, kad būtų įvertintas paslaugų poreikis. Nustatant prioritetingas socialinių paslaugų plėtros kryptis, būtina orientotis į socialinių paslaugų gavėjų poreikius.

Socialinės paslaugos – tai paslaugos, kurias teikia šiuolaikinė socialinės apsaugos sistema, apimanti aštuonias socialines rizikas (liga, negalia, senatvė, našlystė, šeima / vaikai, nedarbas, būstas, socialinė atskirtis) pagal ES socialinės apsaugos statistikos klasifikaciją. Lietuvoje socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims teikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais.

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas bei juo vadovaujantis priimtas *Socialinių paslaugų katalogas*, (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymas, Nr. A1-93) socialines paslaugas apibrėžia taip:

„Socialinės paslaugos – tai pagalbos asmenims suteikimas įvairiomis nepiniginėmis formomis bei globos pinigais, siekiant grąžinti sugebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę.“

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Norint pasiekti galutinį socialinių paslaugų tikslą – grąžinti asmenims gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, būtina sistemaiškai ir kompleksiskai įvertinti savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikį, suplanuoti realias jų plėtros apimtis bei etapus, nustatyti savivaldybės socialinių paslaugų sistemos plėtros prioritetus.

Širvintų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) 2016 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2007 m. balandžio 12 d. ministro įsakymu Nr. A1-104 patvirtinta socialinių paslaugų plano forma ir socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.

2016 m. socialinių paslaugų planas atitinka:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytą socialinių paslaugų strateginį tikslą: „Kiekvienam neįgaliajam garantuoti būtinas specialiąsias pagalbos priemones ir suteikti geresnes bei įvairesnes, jo poreikius atitinkančias socialines paslaugas, geriau pritaikyti jo poreikiams gyvenamą aplinką“, „Aktyvinti ir remti socialinį darbą su socialinės rizikos šeimomis – siekti, kad savivaldybėse būtų daugiau socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos šeimomis, tobulinti šių darbuotojų kvalifikaciją, skatinti naujų darbo formų atsiradimą.“

2. Širvintų rajono 2014–2020 metų strateginio plėtros plano uždavinius, tikslus, kryptis ir priemones. Jis apima socialinių paslaugų tinklo kūrimą, jo optimizavimą, paslaugų

prieinamumo bei kokybės gerinimą, efektyvesnės socialinių paslaugų struktūros kūrimą, jos tobulinimą.

3. Širvintų rajono savivaldybės 2015–2017 metų strateginio veiklos plano tikslus, kryptis ir priemones.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Širvintų rajono savivaldybės socialinėse įstaigose paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį.

Pagrindiniai socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą.

2. Teikti įvairias ir kokybiškas socialines paslaugas ir kitą pagalbą Širvintų savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįgijusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

3. Plėtoti socialines paslaugas vadovaujantis socialinių paslaugų planavimu, socialinių paslaugų poreikio nustatymu, socialinio darbo profesionalumu.

4. Sudaryti sąlygas Širvintų savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį.

5. Skatinti ir remti nevalstybinio sektoriaus (NVO) veiklą bei rūpintis neįgaliųjų integracija į visuomenę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Planą rengė Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus, kuris yra atsakingas už socialinių paslaugų planavimą ir jų organizavimo administravimą, specialistės: Deimantė Oršauskaitė – Architektūros ir kraštotvarkos skyriaus vedėja, vykdanči Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus vedėjo funkcijas, Audronė Blusevičienė – Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus vyr. specialistė. Rengiant Planą duomenis teikė: Ekonomikos ir strateginio planavimo skyrius, Vaiko teisių apsaugos poskyris, Socialinių paslaugų centras.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Įvertinus bendrąjį socialinį visuomenės padėties pjūvį ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Didelės emigracijos fone vyksta akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų.

4.1. Teritorijos ypatumai

Širvintų rajonas priklauso Vilniaus regionui. Rajono savivaldybės plotas yra 906 kv. km, iš kurių 27,7 proc. užima miškai, 2,42 proc. – vandenys. Didžiausios upės yra Neris, Širvinta, Musė. Rajone yra 28 ežerai bei 40 ha ploto marios. Rajonas ribojasi su Vilniaus, Ukmergės, Kaišiadorių, Trakų, Jonavos, Molėtų rajonais ir Elektrėnų savivaldybe. Atstumas iki Vilniaus yra 50 km. Rajoną kerta automagistralė Vilnius – Ryga.

4.2. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1	2	3
1.	Gyventojų skaičius	16 333
	Iš jų:	
1.1.	mieste	5 966
1.2.	kaime	10 367
	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	3 951
2.2.	Suaugę asmenys su negalia	Nėra duomenų
2.3.	vaikai	2 675
2.4.	vaikai su negalia	69
2.5.	socialinės rizikos vaikai	-
3.	Socialinės rizikos šeimos	130
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	248

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje Širvintų rajone gyveno 16 333 gyventojai. Gyventojų skaičius rajone nuolat mažėja. Lyginant su praeitais metais, sumažėjo 1,2 proc., arba 264 žmonių. Darbingo amžiaus gyventojai sudaro 61,8 proc. (respublikos vidurkis – 62,0), pensinio amžiaus gyventojai sudaro 24,2 proc. (respublikos vidurkis – 22,3). Iš 1 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad dauguma rodiklių (tūkst. gyventojų), nuo kurių priklauso socialinių paslaugų poreikis, nuolat blogėja (didėja pensinio amžiaus žmonių, neįgaliųjų, neįgalių vaikų skaičius). Socialinės rizikos šeimų skaičius (tūkst. gyventojų) nežymiai sumažėjo.

4.3. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius lemiantys veiksniai

Gyventojų socialinių paslaugų poreikius ir socialinių paslaugų tinklo kūrimąsi, plėtimą lemia išorės ir vidiniai veiksniai.

Išorės veiksniai. Socialinių paslaugų poreikiui ir tinklo plėtojimui įtakos turi politiniai veiksniai ir jų pokyčiai, lemiantys socialinės apsaugos politiką Lietuvoje: Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą.

2006 m. liepos 1 d., įsigaliojus naujam Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymui, daugiau dėmesio skiriama socialinių paslaugų infrastruktūrai, socialinės globos organizavimui, paslaugų kokybei.

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą, orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamas užimtumo ir socialinės politikos priemones.

Ekonominiai sunkumai lemia įvairias socialines problemas: priklausomybę nuo alkoholio, narkotikų, nedarbą ir pan. Svarbiausi uždaviniai ir toliau išlieka skurdo ir socialinės atskirties mažinimas.

Vidiniai veiksniai. Širvintų rajone nemažą gyventojų dalį sudaro pagyvenę ir seni asmenys. Palyginti su bendru rajono gyventojų skaičiumi, jie sudaro 24,2 procento. Tai žmonės, kuriems reikalingos vienokios ar kitokios socialinės paslaugos.

Didelę įtaką socialinės paramos ir socialinių paslaugų poreikio augimui turi pensinio amžiaus gyventojų, neįgaliųjų bei socialinės rizikos šeimų skaičius.

2015 metais Širvintų mieste gyveno 5 909 (36,6 proc.) gyventojai ir 10 522 (63,4 proc.) – kaime. Socialinių paslaugų įstaigų išdėstymas yra žymiai palankesnis miesto gyventojams. Socialinių paslaugų įstaigų netolygus išdėstymas lemia paslaugų neprieinamumo problemą Širvintų rajono vietovėse, kurios yra labiau nutolusios nuo Širvintų miesto. Kaime gyvenantys potencialūs socialinių paslaugų gavėjai kartais negauna paslaugų ir dėl transporto problemų. Net ir lankomosios priežiūros darbuotojai, dirbantys seniūnijose, ne visada gali pasiekti atokiose vietose gyvenančių asmenų. Šiuo metu pagrindinės paslaugos kaime, kurias gauna žmonės, yra teikiamos lankomosios priežiūros darbuotojų. Rajone viena iš prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių – nestacionarių socialinių paslaugų prieinamumo didinimas kaimo vietovėse. Pagalba namuose ne tik gerina senų ir neįgaliųjų žmonių gyvenimo kokybę, bet ir yra ekonomiškiausia socialinių paslaugų rūšis.

Nepakankamai sprendžiamos suaugusiųjų socialinės rizikos asmenų (alkoholikų, benamių, grįžusių iš įkalinimo įstaigų, skurde gyvenančių asmenų ir kt.) problemos: neteikiama kvalifikuota psichologų pagalba, kitos socialinės paslaugos prieinamos tik iš dalies.

2015 m. rajone buvo 130 šeimų, įtrauktų į socialinės rizikos šeimų sąrašą. Šiose šeimose auga 248 vaikai. Socialines paslaugas šioms šeimoms teikia Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis. Įsteigus socialinių darbuotojų etatus visose seniūnijose, glaudžiai bendradarbiaujant su Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriumi, socialinis darbas su šiomis šeimomis aktyvėjo, tačiau atskirose seniūnijose nepakankamai, todėl būtina gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

Socialiniai darbuotojai šeimoms teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas siekdami skatinti ir prireikus atkurti jų savarankiškumą atliekant įvairias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas (pagalba tvarkant pinigų apskaitą, mokant mokesčius, prižiūrint ir auklėjant vaikus). Šeimos yra informuojamos socialinės paramos, gydymo nuo priklausomybės ligų klausimais. Šioms šeimoms dalis socialinės išmokos pervedama į „Maximos“ socialinę kortelę – tokiu būdu užtikrinamas vaiko poreikių tenkinimas šeimoje. Vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose, skiriamas nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti.

Vaikų globa

2 lentelė

Metai	Globojamų vaikų skaičius	Iš jų globos institucijoje	Globėjų šeimose
2009	94	41	53
2010	87	30	57
2011	87	31	56
2012	74	25	49
2013	71	21	50
2014	63	24	39
2015	59	19	40

Vaikų globos nustatymas

3 lentelė

Metai	Nustatyta globa iš viso (vaikų skaičius)	Institucinė globa	Globėjų šeimose
2008	14	10	4
2009	10	1	9
2010	12	2	10
2011	10	1	9
2012	20	7	13
2013	4	3	1
2014	7	4	3
2015	6	1	5

Perkamos vaikų globos paslaugos

4 lentelė

Metai	Vaikų skaičius
2009	15
2010	17
2011	12
2012	13
2013	14
2014	15
2015	11

2016 m. planuojama pirkti socialinės globos paslaugas 15 vaikų, kurie neteko tėvų globos.

Vaikų gražinimas į biologines šeimas

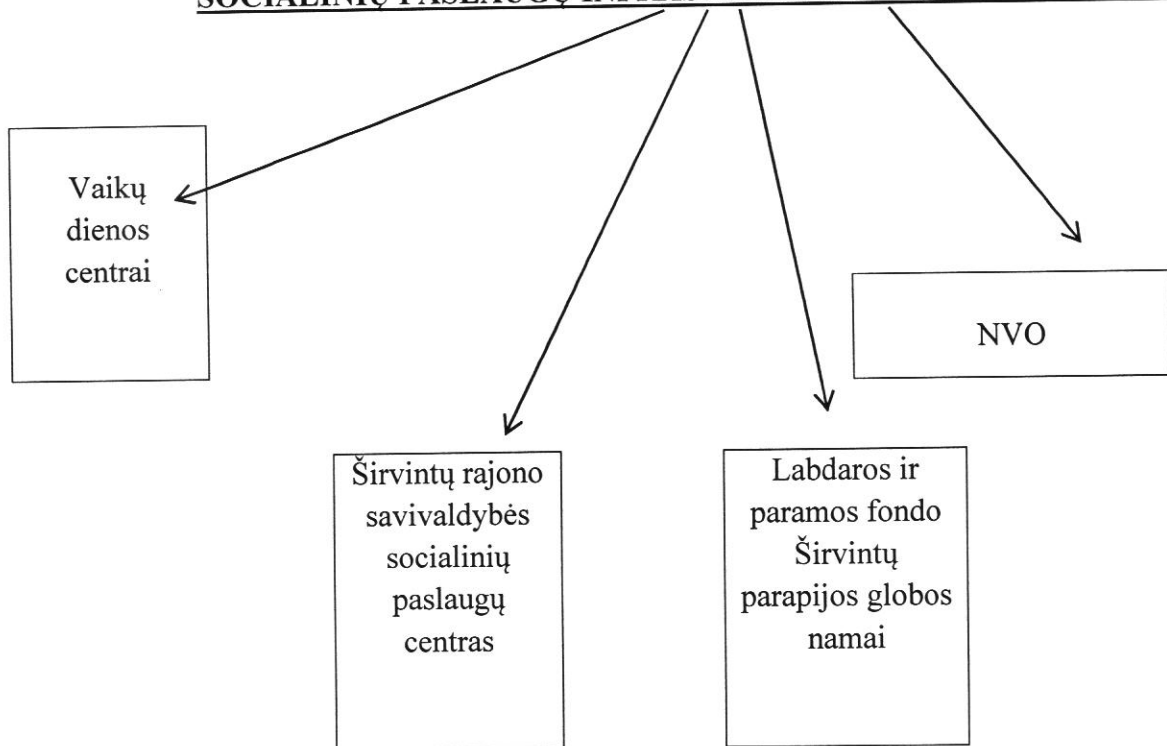
5 lentelė

Metai	Vaikų skaičius
2008	3
2009	3
2010	5
2011	3
2012	6
2013	3
2014	1
2015	3

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, didėjanti jaunų žmonių emigracija lemia socialinių problemų gausėjimą, didesnę formalios ir neformalios globos poreikį, dėl kurio auga socialinių paslaugų paklausa ir socialinės apsaugos išlaidos.

Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą kompleksišku nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą. Rajone teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, nes pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą rajono gyventojų.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PAGRINDAI RAJONE

1 pav. Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus informacija

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Socialinių paslaugų poreikis Širvintų rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Savivaldybėje veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, išplėtotas, tačiau teikiamos socialinės paslaugos ne visiškai užtikrina pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą.

Širvintų rajono savivaldybėje didžiausia socialinių paslaugų teikėja yra biudžetinė įstaiga Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras.

Širvintų rajono socialinių paslaugų įstaigos

6 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių	Socialinių paslaugų įstaigų pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų skaičius)	
				Iš viso	Finansuojamų savivaldybės

	socialines grupes				
1	2	3	4	5	6
1.	Socialinės globos namai	Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai	Bažnyčios tarybai	35	-
2.	Socialinės priežiūros centrai	Širvintų vaikų dienos centras	NVO	40	-
		Bagaslaviškio vaikų dienos centras	NVO	20	-
		Vaikų dienos centras Musninkuose „Aitvarai“	NVO	20	-
3.	Bendruomeninės įstaigos	Vileikiškių bendruomenės vaikų dienos centras „Lašelis“	NVO	20	-
4.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Širvintų r. savivaldybės socialinių paslaugų centras: pagalba į namus; ilgalaikė ir trumpalaikė	Savivaldybės tarybai	102	102
				45	45

	globa; dienos globa; krizių pad. paslaugos, soc. įgūdžių ugdymas ir palaikymas; paslaugos socialinės rizikos šeimoms.		4	4
			4	4
			130	-
	Širvintų rajono neįgaliųjų draugija	NVO	12	-
	Širvintų rajono žmonių bendri- ja „Lemties bičiuliai“	NVO	25	-
	Vilniaus ir Alytaus regionų Aklųjų centro Širvintų r. filialas	VšĮ	12	-

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išdėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis.

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Širvintų rajone yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliems rajono gyventojams.

Socialinių paslaugų teikimas Širvintų rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų kokybė ir kiekybė yra kiek mažesnė.

Širvintų rajono teritorijoje 2015 m. socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms teikė 9 įstaigos, iš kurių 2 teikė stacionarios globos paslaugas.

Skirstant paslaugas teikiančias organizacijas pagal pavaldumą, 1 iš jų yra pavaldi Savivaldybės tarybai, 1 – bažnyčios tarybai, kitos – NVO.

Siekdama gerinti socialinių paslaugų teikimą ir jų prieinamumą gyventojams, Savivaldybės taryba kasmet finansuoja daugumos organizacijų, vykdančių socialinę veiklą, programų projektus.

Pagrindinis paslaugų teikėjas rajone yra **Socialinių paslaugų centras**. Tai mišrių socialinių paslaugų biudžetinė įstaiga, teikianti skirtingų rūšių socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms vienos įstaigos bazėje. Įstaiga įsikūrusi vienoje iš pagrindinių gatvių, šalia gydymo įstaigų, patogus susisiekimas. Socialinių paslaugų centre veikia 2 padaliniai: krizių ir pagalbos namuose padalinys ir socialinės globos padalinys.

Socialinės paslaugos orientuotos į šias tikslines grupes: sutrikusio intelekto asmenis, vaikus su vidutine ir sunkia negalia, pagyvenusius asmenis su negalia (senatvinė dimensija), socialinių problemų turinčias šeimas ir jose augančius vaikus (socialinės rizikos šeimos). Šios asmenų grupės susiduria su šiomis problemomis: nesavarankiškumu, nesugebėjimu tinkamai pasirūpinti savimi, socialine izoliacija, vienatve, artimųjų nedarbu. Socialinės rizikos šeimos ir asmenys susiduria su smurtu šeimoje, alkoholizmu, ilgalaikiu nedarbu, skurdu. Socialinių paslaugų centre šeimoms teikiama reikalinga pagalba krizių atvejais, dienos socialinės globos, pagalbos į namus paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, transporto ir neįgalųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugos.

Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namai teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas pagyvenusiems ir negalią turintiems asmenims (Savivaldybė šias paslaugas perka). Globos namuose gali gyventi 35 asmenys.

Savivaldybės administracijos **Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyrius** atlieka socialinių paslaugų administravimo funkcijas ir teikia bendrąsias socialines paslaugas (bendravimo, konsultavimo, atstovavimo, maitinimo organizavimo, specialiųjų poreikių lygio nustatymo, būsto ir aplinkos pritaikymo paslaugas).

Socialines paslaugas teikia ir neįgaluosius jungiančios nevyriausybines organizacijos.

Siekdama pasirūpinti neįgaliais gyventojais ne tik didžiuosiuose miestuose, bet ir tolimiausiuose šalies kampeliuose, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nuo 2012 metų Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimo tvarką ir projektų įgyvendinimo organizavimą perdavė savivaldybėms, kurios organizuoja projektų atranką, finansuoja projektus, koordinuoja projektų įgyvendinimą. Valstybės biudžeto lėšos tolygiai paskirstomos savivaldybėms atsižvelgiant į konkrečioje savivaldybėje gyvenančių neįgalųjų skaičių. Taip siekiama sudaryti neįgaliesiems sąlygas gauti paslaugas kuo arčiau gyvenamosios vietos, skatinami paslaugų teikėjai būti aktyviais ir bendrauti su savivaldybėmis.

Projektine veikla užsiima trys neįgalųjų organizacijos – Širvintų rajono neįgalųjų draugija, Širvintų rajono žmonių bendrija „Lemties bičiuliai“, VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centro Širvintų rajono filialas.

Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtos lėšos

7 lentelė

	2014 m.			2015 m.			2016 m. *		
	Skirta iš viso tūkst.Lt (tūkst. Eur)	Iš jų:		Skirta iš viso tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Iš jų:		Skirta iš viso tūkst. Eur	Iš jų:	
		Valstyb. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Saviv. biudž. tūkst.Lt (tūkst. Eur)		Valstyb. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Saviv. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)		Valstyb. biudž. tūkst. Eur	Saviv. biudž. tūkst. Eur
VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų	7,0 (2,0)	7,0 (2,0)	-	2,2	2,2	-	2,3	2,3	-

	2014 m.			2015 m.			2016 m. *		
	Skirta iš viso tūkst.Lt (tūkst. Eur)	Iš jų:		Skirta iš viso tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Iš jų:		Skirta iš viso tūkst. Eur	Iš jų:	
		Valstyb. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Saviv. biudž. tūkst.Lt (tūkst. Eur)		Valstyb. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)	Saviv. biudž. tūkst. Lt (tūkst. Eur)		Valstyb. biudž. tūkst. Eur	Saviv. biudž. tūkst. Eur
centras									
Širvintų rajono žmonių bendrija „Lemties bičiuliai“	30,0 (8,7)	27,0 (7,8)	3,0 (0,9)	8,7	7,8	0,9	8,1	7,29	0,81
Širvintų rajono neįgaliųjų draugija	50,0 (14,5)	45,0 (13,1)	5,0 (1,4)	14,5	13,1	1,4	13,716	12,326	1,39
Iš viso	87,0 (25,2)	79,0 (22,9)	8,0 (2,3)	25,4	23,1	2,3	24,116	21,916	2,2

Širvintų rajono neįgaliųjų draugija, įkurta 1998 metais, šiuo metu vienija apie 577 narius, turinčius įvairią negalią. Širvintų rajono neįgaliųjų draugija teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, dienos užimtumo, sociokultūrinės, asmens higienos, skalbimo, masažo, fizioterapijos, transporto, asmeninio asistento paslaugas.

Širvintų rajono žmonių bendrija „Lemties bičiuliai“, vienijanti 84 bendrijos narius, teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, dienos užimtumo, sociokultūrinės, socialinių įgūdžių formavimo ir palaikymo paslaugas.

VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centro Širvintų rajono filialas, vienijantis 32 narius, teikia informavimo, konsultavimo, atstovavimo, asmeninio asistento, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas regėjimo negalią turintiems asmenims.

Savivaldybės seniūnijose bei mieste aktyviai veikia **dienos centrai socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams**.

Vaikų dienos centrų finansavimas pagrįstas projektine veikla, kurios rėmėjai yra Širvintų rajono savivaldybė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, privatūs asmenys ir kt. Šiose įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrinės paslaugos, asmens higienos ugdymas ir palaikymas, maitinimo organizavimo paslaugos, vyksta individualus darbas su vaikais, tėvais ir kitais šeimos nariais.

Pažymėtina, kad minimos paslaugas teikiančios įstaigos yra įsikūrusios rajono centre, išskyrus vaikų dienos centrus, kurių 3 iš 4 veikia seniūnijose.

Plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą, naudinga būtų steigti Vaikų dienos centrus kiekvienoje seniūnijoje. Tai padėtų aktyvinti prevencinį darbą su socialinės rizikos šeimomis vietose neatskiriant vaikų nuo tėvų.

Be aukščiau išvardintų socialinių paslaugų įstaigų, socialinės paslaugos teikiamos ir kitose savivaldybės švietimo, sveikatos, NVO įstaigose, kurių pagrindinė veikla nėra socialinių paslaugų teikimas.

Švietimo įstaigose dirbantys socialiniai darbuotojai rūpinasi vaikais, nelankančiais mokyklos, kurie dažniausiai yra iš socialinės rizikos šeimų.

Daugumos Širvintų savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra yra gera, pastatai atitinka higienos normas, saugumo ir technikos reikalavimus. Įstaigų patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams, dėl to neįgalieji gali aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime. Šios

įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių gerinti įstaigų materialinę bazę.

Širvintų rajono savivaldybė perka psichoneurologinio pobūdžio globos namų paslaugas, vaikų stacionarios globos paslaugas, nes rajone nėra infrastruktūros, teikiančios šias paslaugas.

Dideli atstumai tarp Širvintų miesto bei savivaldybės seniūnijų gyvenviečių ir kaimų lemia, kad socialinės paslaugos ir informacija apie jas vis dar nepakankamai pasiekiami atokiau gyvenantiems savivaldybės gyventojams.

Pagrindinė problema yra ta, kad Širvintų rajone nėra nei ilgalaikės, nei trumpalaikės socialinės globos namų vaikams. Širvintų rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos poskyrio duomenimis, šiuo metu Širvintų rajone buvo registruota 130 socialinės rizikos šeimų, kuriose auga 248 vaikai. 19 vaikų nustatyta laikinoji arba nuolatinė institucinė globa. Šie vaikai gyvena Ukmergės ir Vilniaus globos institucijose. Tėvai ir artimieji vaikų nelanko dėl didelio atstumo nuo namų, sudėtingo susisiekimo, dėl lėšų kelionei stokos. Šios priežastys lemia, kad vaikai atitolsta nuo tėvų, artimųjų, savo aplinkos, o tėvai nebenori spręsti savo problemų ir susigrąžinti vaikų į šeimą. Vaiko teisių apsaugos poskyrio darbuotojams skubiai paėmus vaiką iš šeimos, jis apgyvendinamas VŠĮ Širvintų ligoninės vaikų ligų skyriuje, kol sutvarkomi reikalingi globos dokumentai arba jis grąžinamas tėvams. Dėl šių priežasčių rajone reikėtų laikinosios socialinės globos institucijos, kurioje vaikai laikinai gyventų, kol tėvai išspręs savo sveikatos, priklausomybės nuo alkoholio ar kitas problemas (įveiks krizę). Įkūrus laikinuosius globos namus vaikams, būtų išspręsta: laikinas vaikų apgyvendinimas esant krizei šeimoje; nustačius laikinąją globą, tėvai galėtų lankyti vaikus; būtų sudarytos tinkamos sąlygos vaiką paėmus iš šeimos įveikti stresą; tėvams būtų teikiamos psichologinės konsultacijos, metodinė bei kitokia socialinė pagalba, kuri padėtų įveikti krizę. Dienos centre vaikams būtų organizuojamas turiningas, sveiką gyvenimą propaguojantis užimtumas, vaikai būtų mokomi socialinių ir bendravimo įgūdžių, teikiama kvalifikuotų specialistų pagalba, kuri padėtų įveikti paauglystės ir kitas krizes.

Rajono visuomenė sensta, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl socialinių paslaugų poreikis didėja.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

8 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius pagal socialinių paslaugų poreikį		1000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja Savivaldybė
		įvertintas	nepatenkintas		
1	2	3	4	5	6
1.	Ilgalaikė socialinė globa	65	-	4,0	4,0
2.	Trumpalaikė socialinė globa	15	-	0,9	0,9
3.	Dienos socialinė globa	4	-	0,2	0,2
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	-	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-	-

6.	Pagalba į namus	123	-	7,5	7,5
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	10	-	0,6	0,6
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	130 šeima	-	7,9	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	10	-	0,6	0,6
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	-	-	-	-
11.	Bendrosios socialinės paslaugos	Socialinių paslaugų poreikis nevertinamas	Visiškai patenkinamas		

*Lentelė užpildyta pagal Socialinių paslaugų kataloge žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialinių paslaugų poreikis Širvintų rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, vis didėja. Veikiantis socialinių paslaugų įstaigų tinklas, formuojantis ir koordinuojantis socialinių paslaugų pasiūlą rajono bendruomenės nariams, geras, tačiau dar nėra pakankamai išplėtotas, kad užtikrintų pakankamą socialinių paslaugų apimtį, įvairovę ir prieinamumą. Vienos socialinės visuomenės grupės (pvz. stacionarios ilgalaikės ar trumpalaikės socialinės globos gavėjai) turi galimybę gauti jiems būtinas socialines paslaugas, tuo tarpu kitoms pažeidžiamoms visuomenės grupėms (suaugę socialinės rizikos asmenys) socialinių paslaugų nepakanka.

Savivaldybėje pagrindiniai socialinių paslaugų gavėjai yra: senyvo amžiaus asmenys, asmenys, turintys negalią, socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai, likę be tėvų globos vaikai, kiti asmenys, turintys socialinių problemų.

Pagyvenusiems ir neįgaliesiems žmonėms dažniausia paslauga yra pagalba į namus. Širvintų rajone šią paslaugą gauna 123 rajono gyventojai.

Širvintų rajone yra 80 vietų stacionarioms socialinės globos paslaugoms teikti, iš kurių 35 vietas galima pirkti iš Labdaros ir paramos fondo Širvintų parapijos globos namų, kitos 45 vietas yra Socialinių paslaugų centre, kur teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugos. Turimų vietų skaičius visiškai tenkina ilgalaikės ir trumpalaikės stacionarios globos poreikius.

Atskiroms tikslinėms žmonių grupėms, vadovaujantis Širvintų rajono tarybos 2010-09-15 sprendimu Nr. 1-49 patvirtintu Transporto paslaugų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašu, Socialinių paslaugų centre yra teikiama transporto paslauga. Šia paslauga naudojasi visi norintys ją gauti. 2015 metais transporto paslaugomis pasinaudojo 312 paslaugų gavėjų.

Neįgalieji aprūpinami neįgaliųjų techninės pagalbos priemonėmis. Per 2015 m. 193 asmenys aprūpinti kompensacine technika, tačiau dėl kompensacinės technikos trūkumo ne visų poreikiai buvo patenkinti.

Širvintų rajono socialinių paslaugų centre dirbo 9 socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis tiek mieste, tiek ir seniūnijose. Jie nuolat šioms šeimoms teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, o Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyrius organizuoja ir koordinuoja kompleksinį socialinį darbą su socialinės rizikos šeimomis, esant krizinėms situacijoms, vyksta į šias šeimas.

Socialinės priežiūros paslaugomis 2015 metais naudojosi 130 socialinės rizikos šeimų ir 248 jose gyvenantys vaikai.

Savivaldybės institucijų (Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyriaus, seniūnijų, Socialinių paslaugų centro), nevyriausybinių organizacijų, teikiančių rajono gyventojams socialines paslaugas, pastangomis tenkinami rajono gyventojų poreikiai bendrosioms socialinėms paslaugoms: jie gauna reikiamą informaciją, teikiamos tarpininkavimo, atstovavimo, konsultavimo paslaugos. Įstaigose teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos namuose, transporto, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir kitos socialinės paslaugos.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Širvintų rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinės apsaugos sistemos įstaigose, bet ir Savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose.

Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius

9 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		Iš viso	Iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	15	9	21
1.1.	Socialinių paslaugų centre	15	9	21
2.	Savivaldybės administracijoje	4	-	-
3.	Sveikatos priežiūros įstaigose	2	-	-
	Iš viso	21	9	21

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant ankstesnių metų rajono socialinių paslaugų planą, dauguma priemonių, užtikrinančių kokybiškų socialinių ir kitų paslaugų teikimą įvairioms savivaldybės gyventojų grupėms, buvo vykdomos, išskyrus dienos socialinės globos paslaugas institucijoje. Tai lėmė šių paslaugų finansavimo ir žmogiškųjų išteklių stoka, nepakankama informacijos apie teikiamas dienos socialines paslaugas sklaida bei negebėjimas pritraukti klientų.

Skatinant nevyriausybinių (nevalstybinių) organizacijų, teikiančių socialines paslaugas savivaldybės gyventojams, veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę, buvo finansuoti NVO socialiniai projektai, bendradarbiauta su NVO teikiant paslaugas.

Plėtotos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose mokymuose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta Savivaldybės interneto puslapyje, rajoniniame laikraštyje.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

2016 metų prioritetai:

- Socialinės priežiūros paslaugų teikimas bei teikiamų paslaugų kokybės socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams gerinimas.
- Pagalbos į namus paslaugų teikimas pagyvenusiems bei neįgaliesiems asmenims.
- Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos užtikrinimas.

10. Prioritetinės socialinės grupės

- Socialinės rizikos šeimos ir vaikai.
- Asmenys su proto negalia, senyvo amžiaus asmenys bei neįgalieji.
- Socialinės rizikos suaugę asmenys.

11. Priemonių planas

10 lentelė

<p>1 tikslas: Suteikti pagalbą Širvintų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems asmenims (šeimoms) dėl amžiaus, negalios, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturintiems, neįėjusiems arba praradusiems gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu, sudaryti jiems sąlygas ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį, pagal poreikį plėsti socialinių paslaugų tinklą Širvintų rajono savivaldybėje.</p>				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurais	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
Užtikrinti socialiai pažeistų asmenų galimybes ir gebėjimus	Teikti pagalbos į namus paslaugas	132800	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugas gaus apie 123 rajono gyventojus
	Teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms	94200	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	Paslaugas gaus 130 socialinės rizikos šeimų, 248 jose gyvenantys vaikai
	Teikti specialaus transporto paslaugą neįgaliesiems,	2919	Socialinių paslaugų centras	Specialaus transporto paslauga pasinaudos apie 312 asmenų

	<p>pagyvenusiems ir kt. asmenims</p> <p>Laikino apnakvindinimo, krizių įveikimo bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos krizių ištiktoms šeimoms.</p> <p>Teikti dienos socialinę globą institucijoje</p> <p>Teikti trumpalaikės ir ilgalaikės stacionarios socialinės globos paslaugas</p> <p>Mokėti pagalbos pinigus priežiūros reikalaujantiems asmenims</p> <p>Organizuoti asmenims, negaunantiems pajamų, nemokamą maitinimą</p> <p>Organizuoti socialinių išmokų mokėjimą alternatyvia forma</p> <p>Pirkti stacionarios ilgalaikės socialinės globos paslaugas iš Širvintų parapijos</p>	<p>174900</p> <p>4000</p> <p>-</p> <p>24000</p>	<p>Socialinių paslaugų centras</p> <p>Socialinių paslaugų centras</p> <p>Socialinių paslaugų centras</p> <p>Savivaldybės administracija</p> <p>Savivaldybės administracija</p> <p>Savivaldybės administracija</p>	<p>Paslaugos bus teikiamos 10 socialinės rizikos asmenų, 10 smurto artimoje aplinkoje aukų, dienos socialinę globą institucijoje gaus 4 asmenys</p> <p>Ilgalaikės ir trumpalaikės globos paslaugas gaus 45 asmenys</p> <p>Pagalbos pinigus gaus 9 asmenys</p> <p>Nemokamą maitinimą gaus 10 asmenų</p> <p>Išmokas alternatyvia forma gaus 130 šeimų ir 30 vienu gyvenančių asmenų</p> <p>Bus perkamos stacionarios ilgalaikės globos paslaugos 15 asmenų</p>
--	--	---	---	--

	globos namų			
	Pirkti vaikų stacionarios socialinės globos paslaugas	81000	Savivaldybės administracija	Bus perkamos vaikų stacionarios globos paslaugos 13 vaikų
	Pirkti stacionarios socialinės globos paslaugas psichoneurologinio pobūdžio socialinės globos namuose	19000	Savivaldybės administracija	Bus perkamos stacionarios socialinės globos paslaugos 13 asmenų
	Pirkti lavonų pervežimo paslaugas	1000	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį
	Vykdyti dienos centrų veiklą	20000	Nevyriausybines organizacijos	Paslaugas planuojama teikti vaikams bei neįgaliesiems
	Teikti pagalbą nustatant globą	-	Savivaldybės administracija	Pagal poreikį
Skatinti nevyriausybinių (nevalstybinių) organizacijų veiklą, iniciatyvą, atsakomybę ir partnerystę teikiant	Bendradarbiauti su nevyriausybėmis organizacijomis teikiant socialines paslaugas	-	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras	1. Pagerės socialinių paslaugų kokybė. 2. Pagerės informacijos apie socialines paslaugas perdavimas

socialines paslaugas savivaldybės gyventojams				
Mažinti socialinę atskirtį, rūpintis neįgaliųjų socialine integracija į visuomenę	Finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	24116	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 135 neįgalieji ir jų šeimos nariai
	Aprūpinti neįgaliuosius techninės pagalbos priemonėmis	-	Socialinių paslaugų centras	Apie 193 asmenis aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis
	Pritaikyti būstą ir aplinką neįgaliųjų poreikiams	5900	Savivaldybės administracija	Bus atlikti būsto ir aplinkos pritaikymo darbai 2 neįgaliesiems asmenims
2 tikslas: Užkirsti kelią asmenų (šeimų), bendruomenės socialinėms problemoms kilti ir užtikrinti visuomenės socialinį saugumą				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Vykdyti socialinių problemų prevenciją	Teikti informaciją gyventojams apie socialines paslaugas įvairiose sklaidos priemonėse	-	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybinės organizacijos	Gyventojai nuolat gaus reikiamą informaciją apie socialines paslaugas
	Plėsti ir stiprinti socialinę priežiūrą ir kitas socialines paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams bei	-	Savivaldybės administracija, Socialinių paslaugų centras, nevyriausybinės organizacijos	Sumažės socialinės rizikos šeimų bei asmenų skaičius, socialinės rizikos šeimos ir juose augantys vaikai, socialinės rizikos asmenys gaus reikiamą pagalbą

	socialinės rizikos asmenims			
3 tikslas: Siekti teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimo ir paslaugų prieinamumo didinimo				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos	Atsakingi vykdytojai	Atsakingi vykdytojai
Užtikrinti socialines paslaugas teikiančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą	Dalyvavimas mokymuose, seminaruose socialinių paslaugų teikimo klausimais	-	Įstaigų vadovai	Darbuotojai kels kvalifikaciją (rodiklis – kvalifikaciją kėlusiu darbuotojų skaičius).
	Galimybių kelti kvalifikaciją užtikrinimas	-	Įstaigų vadovai	Įstaigų vadovai, organizuodami darbus ir siekdami paslaugų kokybės, sudarys sąlygas darbuotojams dalyvauti mokymuose.
Tęsti bendros piniginės socialinės paramos ir socialinių paslaugų gavėjų duomenų bazės pildymą	Nuolatinis duomenų atnaujinimas bei tikslinimas bendroje socialinės paramos informacinėje sistemoje	-	Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinių paslaugų centras	Bus nuolat papildomi ir atnaujinami SPIS duomenys.

12. 2016 m. regioninių socialinių paslaugų poreikis

11 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaigos	Mastas (asmenų sk.)
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams	NVNG „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	6
2.	Trumpalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams	Ukmergės vaikų globos namai	3
		VšĮ Vaikų ir paauglių socialinis	1

		centras BĮ Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	1
3.	Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems	Psichoneurologinio pobūdžio socialiniai globos namai	13

13. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

12 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas		Pagal planines išlaidas
		2014	2015	2016
1	2	4		5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, tūkst. Eur	349,0	429,7	423,2
1.1.	Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	3,1	3,3	3,2
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, tūkst. Eur	284,5	269,1	312,3
	Iš jų:			
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	75,7	75,8	94,2
2.2.	Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	111,7	101,3	123,1
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokoms	97,1	92,0	95,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos, tūkst. Eur	-	-	-
4.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas, tūkst. Eur	122,8	125,4	144,3
5.	Kitos lėšos, tūkst. Eur	-	-	-
	Iš viso, tūkst. Eur	756,3	824,2	879,8

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo Širvintų rajono savivaldybėje finansavimo šaltinis – Savivaldybės biudžeto lėšos. Nuo 2007 m. skiriama valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija Savivaldybės biudžetui asmenims su sunkia negalia paslaugoms teikti ir socialinės rizikos šeimų priežiūrai organizuoti. Socialinės globos įstaigose dalis paslaugų finansavimo kaštų dengiama paslaugų gavėjų mokesčiu už paslaugas.

14. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos, tūkst. Eur	
		praėję metai	planiniai metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	143,4	124,0
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	193,1	299,2
	Iš jų:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	193,1	299,2
2.2.	Įstaigoms, sudariusioms lėšų kompensavimo sutartis su regioninių socialinių paslaugų įstaigomis	-	-
3.	Nevyriausybinių organizacijų rėmimas	17,6	20,0
4.	Finansavimas vykdamas socialinių paslaugų programas	125,4	144,3
5.	Iš viso	479,50	587,5

15. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai 2016 m.

Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo, būtina investuoti į specialistų kvalifikacijos kėlimą.

Reikalingos lėšos Širvintų rajono savivaldybėje veikiančių socialinių paslaugų įstaigų socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti.

16. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Atsižvelgiant į turimus asignavimus, siekiama patenkinti būtiniausius asmenų socialinius poreikius. Siekiant išlaikyti Širvintų rajono savivaldybės administracijos organizuojamų socialinių paslaugų kokybę ir kiekybę ir siekiant socialinių paslaugų plėtros pagal numatomas kryptis, būtina didinti šiai sričiai skiriamą finansavimą.

17. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Šiuo metu Širvintų rajono savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

1. Bendrosios socialinės paslaugos:

- informavimo;
- konsultavimo;
- tarpininkavimo ir atstovavimo;
- maitinimo organizavimo;
- aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- transporto organizavimo;
- sociokultūrinės;
- asmens higienos ir priežiūros organizavimo.

2. Specialiosios socialinės paslaugos:

- pagalba į namus;
- socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas;
- trumpalaikė socialinė globa;
- ilgalaikė socialinė globa;
- dienos socialinė globa institucijoje;

- laikinas apnakvindinimas;
- intensyvi krizių įveikimo pagalba.

Širvintų rajonas pasižymi dideliu socialinės rizikos šeimų, kurioms teikiamos socialinės priežiūros paslaugos, skaičiumi (pagal gyventojų skaičių ir patvirtintą normatyvą turėtų būti 95 šeimos, faktiškai yra 141 šeima).

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

18. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Širvintų rajono savivaldybės ateinančių trejų metų socialinių paslaugų plėtros vizija – didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir užtikrinti kokybiškas socialines paslaugas visiems savivaldybės gyventojams pagal jiems nustatytą poreikį. Išplėtotas socialinių paslaugų tinklas tenkins visų bendruomenės narių socialinių paslaugų poreikį, sumažės savirealizacijos, savipagalbos, socialinės atskirties ir užimtumo problemos. Didėjanti socialinių darbuotojų darbo patirtis ir kompetencija pagerins teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

19. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Širvintų rajono savivaldybėje per ateinančius trejus metus prognozuojama teikti nestacionarias socialines paslaugas, užtikrinti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimą, gerinti jau teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Igyvendinant Vilniaus regiono perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 metų veiksmų planą, Širvintų rajono savivaldybės administracija numatė prie Socialinių paslaugų centro įkurti 4 vietų laikinosios globos grupę vaikams, netekusiems tėvų globos. Planuojama 15 likusių be tėvų globos vaikų socialinė globa profesionalių globėjų šeimose bei įsteigti apsaugotą būstą 2 pilnametystės sulaukusiems ir tėvų globos netekusiems vaikams.

Planuojama dalyvauti 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų finansuojamame projekte „Integrali pagalba į namus“.

20. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Numatyti trejų metų biudžetą yra sudėtinga, todėl pateikiamos siektinos lėšos, kurias kasmet privalu tikslinti. Atsižvelgiant į Savivaldybės biudžeto galimybes, per ateinančius trejus metus numatoma išlaikyti tolygią Savivaldybės biudžeto dalį, skiriamą socialinėms paslaugoms.

21. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Siekiant geresnio socialinių paslaugų poreikio tenkinimo, rajone numatoma plėsti socialinių paslaugų rūšis pagal Socialinių paslaugų katalogą toms gyventojų grupėms, kurioms socialinių paslaugų poreikis nepatenkintas ar iš dalies tenkinamas ir kurioms yra sukurta materialinė bazė nenumatant socialinių darbuotojų skaičiaus augimo. Šiam darbui būtina ieškoti savanorių, daugiau lėšų gauti iš kitų šaltinių.

22. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

14 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines	Mastas (vietų
--	---------------

grupės)	skaičius)
Socialinė globa likusiems be tėvų vaikams	2
Socialinė globa asmenims su psichine negalia	2

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

23. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūrą vykdys Širvintų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir vaiko teisių apsaugos skyrius.

24. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Širvintų rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas bus vertinamas baigiantis kalendoriniams metams kartu su socialinių paslaugų įstaigų vadovais, nevyriausybinų organizacijų atstovais. Vertinimo metu bus aptariamos iškilusios kliūtys planui įgyvendinti, laukiamiems rezultatams pasiekti, bus ieškoma būdų kliūtims šalinti. Įvertinus atliktus darbus, bus remiamasi jų rezultatais planuojant socialines paslaugas kitiems metams. Vykdoma plano priežiūra bus derinama su Savivaldybės strateginiu veiklos planu.

25. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai. Jei jie nepasiekti, – kokie veiksniai galėjo turėti reikšmės rezultatams. Bus numatomos priemonės juos pašalinti ar sumažinti. Planas bus tikslinamas pagal kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos įgyvendinant socialinių paslaugų planą bei siekiant jo tikslų. Bus stebima, ar tenkinamas socialinių paslaugų poreikis įvairių socialinių grupių asmenims, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendintos.

Savivaldybės interneto portale pateikiamas Širvintų rajono socialinių paslaugų plano projektas, Savivaldybės gyventojams sudaromos sąlygos pareikšti nuomonę ir vertinti socialinių paslaugų teikimą, teikti pasiūlymus dėl socialinių paslaugų efektyvumo.